T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/417
KARAR NO: 2022/1
KARAR TR: 31/01/2022

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen hüküm uyuşmazlığının ortaya çıkabilmesi için konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması koşulunu taşımayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının Giderilmesi İsteminde Bulunan/İdari Yargı Yerinde Davacı : Ü. G.E.
Vekilleri : Av. G. A., Av.S.E.
Davalı : Adalar Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. N.H.
Adli Yargı Yerinde Davacı : K.H.
Sanıklar : F. Y.
M. F.
C. K.

I. İDARİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

1. Davacı Ü. G. E.'in vekili; davalı Adalar Belediyesi nezdinde ekonomist kadrosunda görev yapan müvekkilinin, 657 sayılı Kanun'un 48. maddesindeki şartları taşımadığı ve 6495 sayılı Kanun kapsamında 25/06/2013 tarihi itibariyle sözleşmesi düzenlenmediğinden bahisle 06/10/2015 tarih ve 002017 yevmiye sayılı noter ihbarnamesiyle bildirilen memuriyetle ilişiğinin kesilmesine ilişkin 17/09/2015 tarih ve 1005 sayılı işlemin; müvekkilinin 6495 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce sözleşmeli personel olarak çalışmak için yaptığı başvurusunun 21/06/2013 tarihli olur ile onaylandığı, daha sonra ekonomist kadrosuna atanmasına ilişkin işlemlerin mevzuata uygun olduğunu iddia ederek iptali istemiyle 04/11/2015 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı Adalar Belediye Başkanlığı vekili, davacı ile sözleşmenin 6495 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden sonra 05/07/2013 tarihinde yapıldığını, aynı tarihte ekonomist kadrosunun oluşturulduğunu, işlemlerle ilgili yapılan adli soruşturmalar neticesinde davalar açıldığını, anılan Kanun'un yürürlük tarihi itibariyle davacının kadroya atanma şartlarını taşımadığının Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü yazısı ve Bakanlık müfettiş raporuyla bildirilmesi üzerine tesis edilen işlemde hukuka aykırı bir yön bulunmadığını ileri sürerek davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

B. Yargılama Aşamaları

3. **İstanbul 13. İdare Mahkemesi 22/04/2016 tarihli ve E.2015/1183, K.2016/914 sayılı kararı** ile, davacının 657 sayılı Kanun'un 48. ve 98/b maddesi hükümleri uyarınca memuriyetten ilişiğinin kesilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Danıştay Onikinci Dairesi 23/05/2017 tarihli ve E.2016/9238, K.2017/2683 sayılı kararı ile temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına karar vermiş; kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 26/12/2019 tarihli ve E.2017/2296, K.2019/10789 sayılı kararı ile reddedilmiş ve yerel mahkeme kararı kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

> *"657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesinde Sözleşmeli personel; ".... özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde .... mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileri" olarak tanımlanmış, 48. maddesinde; Devlet memurluğuna alınacaklarda aşağıdaki genel ve özel şartlar belirlenmiş, 98/b maddesinde ise; Devlet memurlarının memurluğa alınma şartlarından herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan herhangi birini kaybetmesi halinde memurluğun sona ereceği düzenlemesine yer verilmiştir.*

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49/f.3. maddesinde "Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak ... ekonomi ... gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir." hükmü yer almıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Geçici 41. maddesinin "b" bendinde; "İl Özel İdaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde 3.7.2005 tarih ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde 25.06.2013 tarihi itibariyle çalışmakta olan ve 48 nci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, sözleşmeli personel olarak çalıştırılmasına esas alınan memur kadrolarına, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde kurumlarınca atanacakları" düzenlenmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının davalı Adalar Belediyesi'nde hizmet alım yolu ile iş alan alt işverenler bünyesinde işçi olarak çalıştığı, sözleşmeli personel statüsünde çalışmak için yaptığı 21/06/2013 tarihli müracaatının aynı tarihli başkanlık oluru ile onaylandığı, 24.06.2013 tarihli SGK bildirgesi ile davacının ekonomist kadrosunda göreve başladığına ilişkin bildirimin yapıldığı, Adalar Belediye Meclisi'nin 05.07.2013 tarih ve 2013/52 sayılı kararı ile 9. derecedeki GİH sınıfındaki boş kadro TH sınıfına aktarılarak "ekonomist" teknik personel kadro ünvanının oluşturulduğu ve davacı ile ekonomist kadro ünvanına ilişkin görevleri yürütmek üzere 05.07.2013-31.12.2014 tarihine kadar geçerli sözleşme imzalandığı, İçişleri Bakanlığı'nın 15.04.2014 tarih ve 142 sayılı müfettiş raporunda davacının sözleşmeli olarak çalışma başvurusunun 21.06.2013 tarihli olurla onaylandığı belirtilse de görev yaptığı ekonomist kadrosunun 05.07.2013 tarihinde ihdas edildiği ve aynı tarihli sözleşme imzalandığı, dolayısıyla 25.06.2013 tarihinden itibaren anılan kadroda çalışması ve sözleşmesi bulunmayan davacının atanmasının mevzuata aykırı olduğunun Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 23.08.2013 tarih ve 23900 sayılı yazısı ile bildirildiği ve söz konusu atama işlemlerini yapan görevliler hakkında soruşturma izni verildiği, anılan gerekçelerle davacının 657 sayılı Kanun'un 48. maddesindeki şartları taşımadığı ve 6495 sayılı Kanun kapsamında 25.06.2013 tarihi itibariyle sözleşmesi düzenlenmediğinden bahisle 06.10.2015 tarih ve 002017 yevmiye sayılı noter ihbarnamesiyle bildirilen memuriyetle ilişiğinin kesilmesine ilişkin Adalar Belediyesi İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü'nün 17.09.2015 tarih ve 1005 sayılı işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca; sözleşmeli personelin norm kadroya uygun olarak mali yılla sınırlı sözleşme ile çalıştırılacağı, 25.06.2013 tarihi itibariyle sözleşmeli personel olarak çalışmakta olanların ise başvurulan halinde sözleşmeli personel olarak çalıştırılmasına esas alınan memur kadrosuna atanacağı açıktır.

Bu durumda; davalı idare ile arasında 25.06.2013 tarihi veya önceki bir tarihe ait sözleşme ve/veya sözleşmeli personel olarak çalışması bulunmayan davacının atandığı ekonomist kadrosunun 25.06.2013 tarihinden sonra (05.07.2013 tarihinde) ihdas edildiği hususu da dikkate alındığında, atanılan kadro ve çalışma tarihleri itibariyle yürürlükteki mevzuat hükümlerindeki şartları taşımadan atandığı anlaşılan davacının 657 sayılı Kanun'un 48. ve 98/b maddesi hükümleri uyarınca memuriyetten ilişiğinin kesilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır."

II. ADLİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A.Dava Konusu Olay

4. Adalar C.Başsavcılığının 17/11/2015 tarihli iddianamesiyle; Adalar Belediyesi eski Başkanı M. F., Adalar Belediye Meclisinin eski üyeleri H. U., M.A.M., A.T., R. H. A. ve M. Ş.'in mevzuata aykırı şekilde borçlanma yoluna giderek görevi kötüye kullanma suçunu işledikleri; Adalar eski Belediye Başkanı Mustafa FARSAKOĞLU, eski Başkan Yardımcısı C. K. ve aynı zamanda Ü. G. E.'in kardeşi olan İnsan Kaynakları Eğitim Müdür Vekili Funda Y.'nın; Ümit G.E.'in Kanun ve diğer düzenleyici hükümlere aykırı olarak Adalar Belediyesince 05/07/2013 tarihinde oluşturulan ekonomist kadrosuna 31/10/2013 tarihli ve 1730 sayılı olur ile usulsüz atanarak kamu zararına sebep oldukları ve görevi kötüye kullanma suçunu işledikleri anlaşıldığından TCK'nın ilgili maddeleri gereğince cezalandırılmaları talebiyle dava açılmıştır.

B. Yargılama Aşaması

5. **Adalar Asliye Ceza Mahkemesi 09/03/2017 tarihli ve Dosya No.2016/6, K.2017/59 sayılı kararı** ile,MahkemeleriniE.2015/340sayılı dosyasında iki farklı olaya ilişkin dava açıldığı, bu iki davanın birbirleri ile hukuki ve fiili irtibatının bulunmadığı görüldüğünden, sanıklar M. F., H. U., M. A. M., A.T., R. H. A. ve M. Ş. hakkındaki dava ile sanıklar M.F., C. K. ve F. Y. hakkındaki davaların tefrikine karar verildiğini, M.F., C. K. ve F. Y. hakkında görevi kötüye kullanma suçundan açılan kamu davasının ayrı bir esasa kayıt edildiğini belirtmiş; sonuçta da, sanıklar hakkında görevi kötüye kullanmak suçundan kamu davası açılmış ise de; müsnet suçun unsurlarının oluşmadığı kanaatine varıldığından, oluşmayan müsnet suçtan Sanıklar M.F., C. K., F. Y.'nın beraatlerine hükmetmiştir. Adı geçen kişiler hakkındaki beraat kararları temyiz edilmeden kesinleşmiştir. Bu kararın ilgili kısımları şöyledir:

"Dosya üzerinde bilirkişi incelemesi yapılmış, İdare Hukuku Profesörü Zahreddin Aslan tarafında düzenlenen bilirkişi raporunda; Ümit Güray Erdek'in iktisadi ve idari bilimler fakültesi işletme bölümü mezunu olması ve 2014 tarihli yönetmelik değişikliğinde işletme bölümü mezunlarının da ekonomist kadrosuna atanabileceğinin açıklığa kavuşturulması nedeniyle, ilgilinin kadrosuna atanmasında bir

hukuka aykırılık olmadığı, 6495 sayılı kanunun 9. Maddesiyle 657 sayılı kanuna eklenen geçici 41. Maddenin 5. Fıkrasına göre 02/08/2013 tarihine kadar işe başlayan sözleşmeli personelin de memur kadrosuna geçirilebilmesi mümkün olduğundan, bu sürelere riayet edilerek memur kadrosuna atanan Ümit Güray Erdek'in hukuka aykırılık bulunmadığının bildirildiği görülmüştür.

Dosyanın Değerlendirilmesinde: Bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamı ile 2014 tarihli yönetmelik değişikliği ile işletme bölümü mezunlarının da ekonomist kadrosuna atanabileceğinin belirlendiği, hukuka aykırı bir durumun bulunmadığı anlaşıldığından sanıkların oluşmayan müsnet suçtan beraatlerine karar verilmiştir."

III. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK

6. İdari yargıda davacı Ü. G. E.'in vekili, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmek üzere İdare Mahkemesine verdiği dilekçede; müvekkilinin Anayasal hakkı olan memuriyet hakkının bir hükme göre yasaya uygun; diğer bir hükme göre ise yasaya aykırı olduğunu; davalı idarenin, sonra verilen hükmü gerekçe gösterip müvekkilinin memuriyet hakkını kullanmasını engellediğini ifade ederek; Adalar Asliye Ceza Mahkemesinin 09/03/2017 tarihli ve E.2016/6, K.2017/59 sayılı kesinleşen kararıyla, İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 22/04/2016 tarihli ve E.2015/1183, K.2016/914 sayılı kesinleşen kararı arasındaki hüküm uyuşmazlığının giderilmesini talep etmiştir.

7. İstanbul 13. İdare Mahkemesi dilekçe ve dava dosyalarını Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir.

8. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca 2247 sayılı Kanun'un 24. ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcıların yazılı düşünceleri istenilmiştir.

IV. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

9. Danıştay Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, hüküm uyuşmazlığının varlığı için 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen koşullar birlikte gerçekleşmediğinden, başvurunun reddi gerektiği yolunda yazılı düşünce verilmiştir.

V. İLGİLİ HUKUK

10. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un*"Mahkemenin görevi"* başlığını taşıyan 1. maddesinin ilk fıkrası şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."

11. 2247 sayılı Kanun'un, 3. Bölümünde, *"Hüküm Uyuşmazlığı"* üstbaşlığı altındaki 24. maddesi şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 21/1/1982 - 2592/7 md.) 1 nci maddede gösterilen yargı mercileri (1) tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini istiyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır."

12. 2247 sayılı Kanun'un *"Yargı merciince yapılacak işlemler"* başlıklı 15. maddesi şöyledir:

"Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyaları, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinleşmesinden sonra taraflardan birinin istemi üzerine, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli yargı merciinin belirlenmesi istenir."

13. 2247 sayılı Kanun'un Uyuşmazlık Mahkemesince yapılacak işlemler başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, olumsuz görev uyuşmazlığı ile ilgili dosyaların ilk incelemesi sırasında ve gerekli gördüğü hallerde ilgili Başsavcıların görüşünü de alarak, görevli yargı merciini belirten kararını verir. "

VI. İNCELEME VE GEREKÇE

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, ÜyelerBirol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 31/01/2022 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

15. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının ortaya çıkabilmesi için:

a) Uyuşmazlık doğuran hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,
b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,
c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,
d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,
e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

16. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesi ile, iki ayrı yargı merciinden verilen birbiriyle çelişkili kararlar nedeniyle bir kimsenin hakkının yerine getirilmesinin olanaksız bulunması halinde, Uyuşmazlık Mahkemesince bu çelişkinin giderilmesi yoluyla, o kimse hakkında bir çözüme ulaşılması amaçlanmakta olup, bu suretle verilecek kararın uyuşmazlıkla ilgisi bulunmayan özel ve tüzel kişileri etkilememesi gerekmektedir.

17. Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinde; ortada, adli ve idari yargı yerlerince uyuşmazlığın esasına yönelik verilmiş ve kesinleşmiş kararların bulunduğu anlaşılmıştır.

18. Buna karşılık, davaların taraflarından en az birinin aynı olup olmadığı konusu incelendiğinde; İdare Mahkemesinde davacı Ü. G. E. Tarafından Adalar Belediye Başkanlığı'na karşı dava açılmasına karşılık; adli yargı yerinde Cumhuriyet Savcısı tarafından, aralarında Ü. G. Er.'in bulunmadığı sanıklara karşı açılan kamu davası söz konusu olduğundan, davanın taraflarının tümü farklıdır.

19. Diğer taraftan, Mahkemelerce verilen hükümlerin konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığı incelendiğinde; İstanbul 13. İdare Mahkemesindeki davanın, davacı Ümit Güray Erdek tarafından Adalar Belediye Başkanlığına karşı, memuriyetle ilişiğinin kesilmesi işleminin iptali istemiyle açıldığı ve Mahkemece davanın reddine karar verildiği; Adalar Asliye Ceza Mahkemesindeki davanın ise, Ü. G.E.'in memuriyete atanma işlemlerini gerçekleştirdiği iddia edilen Eski Adalar Belediye Başkanı ve Yardımcısı ile İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdür Vekili hakkında görevi kötüye kullanma suçundan cezalandırılmaları istemiyle açıldığı ve Mahkemece sanıkların beraatlerine karar verildiği gözetildiğinde; İdare Mahkemesindeki davanın, memuriyetle ilişiğin kesilmesi işleminin iptaline, Asliye Ceza Mahkemesindeki davanın ise memuriyete atanma işleminin usulsüz olduğu gerekçesiyle görevi kötüye kullanma suçuna ilişkin olması nedeniyle, davaların konu ve sebeplerinin farklı olduğu anlaşılmaktadır.

20. Bu durumda, hüküm uyuşmazlığı bulunduğu iddia edilen davaların konu ve sebeplerinin farklı olması ve ayrıca her iki davanın taraflarının farklı kişiler olması karşısında, İdare Mahkemesi ile Asliye Ceza Mahkemesi kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen hüküm uyuşmazlığının ortaya çıkabilmesi için konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması koşulunu taşımayan başvurunun reddi gerekmiştir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen hüküm uyuşmazlığının ortaya çıkabilmesi için konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması koşulunu taşımayan BAŞVURUNUN REDDİNE,

31/01/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili Muammer TOPAL	Üye Birol SONER	Üye Nilgün TAŞ	Üye Doğan AĞIRMAN
Üye Aydemir TUNÇ	Üye Nurdane TOPUZ	Üye Ahmet ARSLAN	